

Sygn. akt V KK 274/14

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

SSN Roman Sądej

Protokolant Barbara Kobrzyńska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 4 września 2014 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w sprawie **Ł. S.** skazanego z art. 178a § 1 k.k. i innych,

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego,

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 maja 2008 r.,

uchyla zaskarżony wyrok zaoczny i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 29 maja 2008 r., w sprawie o sygn. akt XIV K .../08, Sąd Rejonowy w S. uznał Ł. S. za winnego popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za ten czyn, na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierzył mu karę roku i 3 miesięcy pozbawienia, której wykonanie, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. zostało warunkowo zawieszane na okres próby 4 lat, a na mocy art. 71 § 1 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, określając wysokość każdej z nich na 15 złotych, nadto na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 lat. Sąd orzekł również o zaliczeniu zatrzymania oskarżonego w dniu 19 stycznia 2008 r. na poczet wymierzonej grzywny oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w całości i wymierzył mu opłatę w wysokości 450 zł.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Kasację od tego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 maja 2008 r., sygn. XIV K .../08, wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Zaskarżył on wyrok w całości na korzyść skazanego Ł. S. Autor kasacji zarzucił rażące i mogące mieć istotny wpływ na jego treść, naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 6 k.p.k., art. 132 § 2 k.p.k. i art. 479 § 1 k.p.k., polegające na rozpoznaniu sprawy przez Sąd pod nieobecność oskarżonego i wydaniu wyroku zaocznego, w sytuacji gdy Ł. S. nie został prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy, co w rezultacie doprowadziło do naruszenia jego prawa do obrony. W konkluzji Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku zaocznego Sądu I instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się zasadna w stopniu, o jakim mowa w przepisie art. 535 § 3 k.p.k., a z uwagi na to, że podniesiony w niej zarzut zasługiwał na uwzględnienie w całości, możliwe było jej rozpoznanie na posiedzeniu. Zgodzić się należy ze skarżącym, iż zaskarżony kasacją wyrok zaoczny zapadł z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem przepisów prawa procesowego wskazanych w zarzucie kasacji.

Z akt sprawy wynika, że postępowanie przygotowawcze przeciwko Ł. S. prowadzone było jako dochodzenie i w związku z tym jego sprawa została rozpoznana na rozprawie w trybie uproszczonym. Poza sporem jest również, że w toku postępowania przygotowawczego Ł. S. przesłuchany w charakterze podejrzanego, jako miejsce swojego zameldowania i stałego zamieszkania podał adres: K. 42 m 2. Na ten też adres wysłane zostało wezwanie na rozprawę wraz z odpisem aktu oskarżenia, przy czym pismo to odebrał brat oskarżonego. Na rozprawę wyznaczoną na dzień 29 maja 2008 r. oskarżony Ł. S. nie stawił się. Sąd Rejonowy w S. uznając wezwanie za prawidłowo doręczone, a nieobecność oskarżonego na rozprawie za nieusprawiedliwioną, po przeprowadzeniu przewodu sądowego, wydał w dniu 29 maja 2008 r. wyrok zaoczny, skazujący Ł. S. za zarzucane mu w akcie oskarżenia przestępstwo.

Uszło jednakże uwadze Sądu, że oskarżony Ł. S. w postępowaniu przygotowawczym, przesłuchiwany w charakterze podejrzanego w dniu 19 stycznia 2008 r., wskazał swój aktualny (tymczasowy) adres pobytu: S., ul. N., a w aktach sprawy na karcie 18, znajduje się notatka urzędowa z dnia 31 stycznia 2008 r., sporządzona przez funkcjonariusza policji, z której wynika, że oskarżony oświadczył, iż przebywać będzie pod tym adresem w S. przez okres najbliższych czterech miesięcy, czyli do końca maja 2008 r.

W zaistniałej sytuacji procesowej, brak było więc przesłanek do przeprowadzenia rozprawy pod nieobecność oskarżonego i do wydania wyroku zaocznego. Skoro oskarżony zmieniając tymczasowo miejsce swojego zamieszkania, wskazał nowy adres, to obowiązkiem Sądu było kierowanie wszelkiej korespondencji, w tym również wezwania na rozprawę, na wskazany przez niego aktualny adres bytu w S., ul. N. Skierowanie wezwania na rozprawę pod nieprawidłowy, bo nieaktualny adres oskarżonego nie można uznać za skuteczne i prawidłowe doręczenie. Podkreślić należy, że zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 132 § 2 k.p.k. doręczenie może zostać uznane za prawidłowe tylko wtedy, gdy pismo zostało doręczone dorosłemu domownikowi lub innej wskazanej osobie jedynie w razie chwilowej nieobecności adresata, a nieobecność oskarżonego w miejscu zameldowania bez wątplenia nie była chwilowa, w rozumieniu tego przepisu.

Stwierdzić więc należy, że przeprowadzenie przez Sąd Rejonowy w S. rozprawy w dniu 29 maja 2008 r., nastąpiło z rażącym i mogącym mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszeniem art. 479 § 1 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k., a przede wszystkim art. 132 § 2 k.p.k., polegającym na rozpoznaniu sprawy przez sąd I instancji pod nieobecność oskarżonego Ł.S. i wydaniu wyroku zaocznego, w sytuacji, gdy nie był on prawidłowo powiadomiony o rozprawie, co w oczywisty sposób naruszało jego prawo do osobistego uczestniczenia w rozprawie i podjęcia obrony.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok zaoczny, a sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w S., jako obecnie właściwemu do ponownego rozpoznania, który będzie miał na uwadze powyższe zapatrywania prawne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.